

Στίχοι 28 - 32: Τὰ διὰ τῶν ὁρισμῶν τούτων εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καταλεί-
πόμενα ἐπικυροῦν τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐθίμου, καθ' ὃ ἐν Σίφνῳ ὁ πατήρ, δωδεκατημόριον
μόνον τῆς περιουσίας του δυνάμενος νὰ διαθέτῃ ὑπὲρ ξένων ἡδύνατο πρὸς τούτοις
ν' ἀφίση μικρὸν μέρος τῆς περιουσίας του πρὸς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του (Λ.
ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 11). Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Γρυπάρης δηλοῖ ὅτι τὰ κλη-
ροδοτήματα καταλείπει διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν (στίχ. 28). Περὶ τῶν τελευταίων
βλέπε 101.

Ἡ διαθήκη συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Γρυπάρη, ὅστις καὶ ὑπογράφει ταύτην
ὡς μάρτυς (στίχ. 37) Ἡ παροῦσα ὁμῶς ἀποτελεῖ ἀντίγραφον, ὡς διαπιστοῦται ἐκ τοῦ
σημειώματος τοῦ Verso, ὅπερ προφανῶς ἐγράφη διὰ χειρὸς αὐτοῦ τοῦ διαθέτου. Εἶχε
δὲ τὸ πρωτότυπον ὑπογραφῇ ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου (στίχ. 35).

- 1 ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου
- 2 ἄξιέπαινος καὶ κατὰ πάντα τέλειος, κρίνεται εἰς πάντας ἀνθρώπους, ὅστις ἤθε-
λεν εἶναι ἐκεῖ-
- 3 νος ὁποῦ εὐρισκόμενος πάροικος, εἰς τὴν ἐξορίαν τῆς προσκαιροῦ ταύτης
ζωῆς, δὲν ἔχει τὴν
- 4 καρδίαν του προσηλωμένην εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ προσωρινοῦ τούτου κό-
σμου, ἀλλ' ἔχοντας πρὸ ὀφθα-
- 5 λμόν του(ς) εἰς τὸν θάνατον, καὶ στοχαζόμενος τὸ βραχύβιον τῆς ζωῆς του,
ἀποστρέφεται καὶ μισεῖ τὸν
- 6 κόσμον, καὶ τὰ ἐν κόσμῳ. Εἰς τοῦτο λοιπὸν ἀποβλέποντας καὶ ὁ σιὸρ ἀντω-
νὸς γρυπάρης, οἰκο-
- 7 νομεῖ καὶ διατίθεται ὡς φρόνιμος οἰκονόμος, τὰ κατ' αὐτὸν πάντα, ὑγιῆς ἔτι
ῶν, καὶ σώ-
- 8 ας ἔχων τὰς φρένας. Καὶ πρῶτον μὲν κατὰ τὸ χριστιανικὸν χρέος συγχωρεῖ
τοῖς πᾶσι χρι-
- 9 στιανοῖς, καὶ ζητεῖ παρομοίως ἀπὸ αὐτοὺς τὴν συγχώρησιν, εἰς τὰ ὅσα ὡς
ἄνθρωπος ἔπραξεν,
- 10 ἢ ὅπως οὖν παρηνώχλησε. Δεύτερον δέ, κατ' ἰδίαν εὐχε(ται) καὶ εὐλογεῖ τὰ
σαρκικὰ αὐτοῦ
- 11 τέκνα καὶ ἐξαιτεῖται αὐτοῖς παρὰ Θεοῦ, ὑγείαν μακρόβιον, γήρας βαθύτατον,
ζωὴν
- 12 γαληνιαίαν, καὶ εὐτυχί(αν) παντοτεινήν. Προσέτι δὲ θέλει καὶ διορίζει ἀφί-
νοντας, εἰς μὲν τὸν νίον του

- 13 ὀνόματι νικόλαον γρόσια χίλια λέγω : 1000 : καὶ στήν ὕδρα ἦτι εὐρεθῇ εἰς
τὸν πρωτόπα-
- 14 πα, τοῦ χαιζῆ κουντουριώτου τοῦ γαμβροῦ, κατὰ τὴν ρεντζεβούτα του. τὸ
χωράφι εἰς τὸν ἅγιον νι-
- 15 κήτα. τὸ χωράφι στοῦ μοίρα μὲ θεμονιά μὲ ἀλῶνι στήν ἁγίαν μαρίναν ἀπὸ
πάνω τὸ
- 16 χωραφάκι μὲ ταῖς μάνδραις καὶ μὲ τὸν περιστερεῶνα. τὸ ἀμπέλι στὸν ἀρτε-
μῶνα, περὸ ἐν
- 17 ὅσον ζῆ ἡ μητέρα του νὰ τῆς δίνη τέσσερις βαρέλες κρασι ἀνέξοδον. τὰ δέν-
δρα στὰ φινό-
- 18 για. τὰ δένδρα ὁποῦ βασιτᾶ ἀμανάτι ἀπὸ τὸ γερμανό, στὸν ἄη θ(ε)ολόγο. τὰ
σπήτια ἀνωγι
- 19 κατωγι εἰς τὴν κάτω λόζια. τῆς δὲ θυγατρὸς του ὀνόματι μαρίας τῆς διορίζει
χίλια πεντακό-
- 20 σια γρόσια λέγω : 1500 : τὸ χωράφι εἰς τὸ φιογάνι, τὴ σκάλα στοῦ σιδεροῦ,
τὸ χωράφι
- 21 στὰ μεγάλα χωράφια, καὶ τὸ ἀμπέλι σταγγέλου, στήν γεναριά τὰ μισὰ δέν-
δρα, καὶ
- 22 τὰ δένδρα ὁποῦ ἔχει ἀπὸ τοῦ ζαφείρη γρυπάρη εἰς τοῦ μουγγοῦ, τὴν καδενέ-
ταν, τὰ μανί-
- 23 νια καὶ τὰ μηλάκα μποιτόνια, καὶ τὸ ἐναπολειφθὲν μάλαμα νὰ τὸ μοιράζουν
τὰ δύο
- 24 του παιδιά, ὁμοίως καὶ τὸ ἀσῆμι. τὰ σπήτια εἰς τὸν ἅγιον νικόλαον καθὼς
εὐρίσκ-
- 25 ονται ὁποῦ νὰ μὴν πάρῃ τινὰς τίποτες ἀπὸ μέσα τῆς δὲ γυναικὸς του ἀφίνει
γρόσια πεντα-
- 26 κόσια. λέγω : 500 : νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς νὰ τὰ κάνῃ ὥς θέλει καὶ
βούλεται καὶ τὴν
- 27 ἀγορὰν εἰς τὸν πλατὺν αἰγιαλὸν ὁποῦ ἔχει ἀπὸ τὸν ἀπόστολον τὸν λέρον
δένδρι.
- 28 διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν ἀφίνει ὀκτακόσια γρόσια λέγω : 800 : μὲ διο-
ρισμὸν
- 29 τοιοῦτον. Εἰς τρία ὀρφανὰ κορίτζια ἀπὸ ἑκατὸν τριακόσια λέγω 300 : εἰς
τὰ τε(σ)-
- 30 σαρα μοναστήρια τοῦ τόπου μας ἀπὸ πενήντα διακόσια λέγω : 200 : εἰς τὸ
σχολεῖον

- 31 μας διὰ νὰ μερεμετιστῇ ἑκατόν: λέγω=100=εἰς τὸν μέγαν ταξιάρχην τῆς
σέρφον εἰ-
- 32 κοσιπέντε λέγω 25: τὰ λοιπὰ ἕως νὰ σωθοῦν τὰ ὀκτακόσια εἰς τὸ ξενοδο-
χεῖον.
- 33 αὐτὰ ἔχει σκοπὸν καὶ στερεὰν γνώμην, νὰ τὸν ἀξιώσῃ ὁ θεὸς νὰ τὰ δώσῃ
ζῶντας
- 34 του, ἡδὲ καὶ ἤθελε τὸν προσκαλέσῃ ὁ Κύριος, νὰ δίδωνται ἀπὸ τὴν περιου-
σίαν του.
- 35 Διὸ καὶ εἰς πίστιωσιν καὶ βεβαίαν ἀσφάλειαν, τὴν ὑπογράφει καὶ ἰδιοχείρως:—
- 36 1783=μαρτίου πρώτη=ἄντωνιὸς νικολάου γρυπάρης στέργω
- 37 καὶ βεβαιώνω: ἐν σίφνῳ γεώργιος γρυπάρης ὁ γράψας μαρτυρῶ

Verso

- 2^a X. 1 ἴσον τῆς διαθήκης ὁποῦ ἔ-
2 χω καμωμένη

(προφανῶς διὰ χειρὸς τοῦ ἰδίου τοῦ διαθέτου)

48

Δευτέρα διαθήκη τοῦ Ἀντωνίου Νικολάου Γρυπάρη

1787, Μαρτίου 26
Σίφνος

Διὰ τῆς (δευτέρας) διαθήκης του ταύτης ὁ Ἀντώνιος Νικολάου Γρυπάρης καταλεί-
πει πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν, κινητὴν καὶ ἀκίνητον, εἰς τὴν σύζυγόν του, μὲ τὴν ἐν-
τολήν, ὅπως μεριμνήσῃ αὐτὴ διὰ τὴν διατροφὴν καὶ τὴν θεοσεβῆ ἀνατροφὴν τῶν τέκνων
των καί, ἐὰν ταῦτα ἐπιδείξουν καλὴν διαγωγὴν, νὰ τὰ ὑπανδρεύσῃ καὶ νὰ τὰ προικίσῃ,
δίδουσα εἰς αὐτὰ ὡς προῖκα τὰ ἀκόλουθα μετρητά, κινητὰ καὶ ἀκίνητα: α) εἰς τὴν θυ-
γατέρα του Μαρίαν τὰ ἐν στίχοις 19-25 καὶ 51-52 περιγραφόμενα· β) εἰς τὸν υἱόν
του Νικόλαον τὰ ἐν 23-24 25-31 καὶ 51· καταλείπει ἐπίσης γ) εἰς τὴν σύζυγόν
του τὰ ἐν στίχοις 31-32 καὶ 49-51 περιγραφόμενα· δ) ὑπὲρ μνημοσύνων, ἐλέους καὶ
ψυχικῆς βοηθείας 1250 γρόσια, κατανεμηθησόμενα ὡς ὀρίζει ἐν στίχοις 32-41. Τέλος
ὀρίζει καὶ ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης του τοὺς δύο ἀδελφούς του, ἥτοι τὸν Ἅγιον Κυζί-
κου καὶ τὸν Ἅγιον Σηλυβρίας.

Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον δὲν εἶναι τὸ πρωτότυπον, ἀλλ', ὡς ἐν στίχῳ 1 δηλοῦ-
ται, ἴσον ἀπαράλλακτον, ἥτοι ἀντίγραφον τῆς διαθήκης· ὑπάρχει ὁμως καὶ δεύτερον ἀντί-
γραφον τῆς αὐτῆς διαθήκης, τὸ ὁποῖον εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ σκωληκοβρώτου εἰς τινὰ ση-

